

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het opstellen van regionale energiestrategieën, vormt één van de onderdelen uit het klimaatakkoord, wat het kabinet op 28 juni heeft gepubliceerd. In de regio West Brabant is hiermee al een start gemaakt met het vaststellen van een startnotitie en een plan van aanpak in de colleges van B&W van de 16 betrokken gemeenten (en het waterschap). Via uw eigen college bent u hiervan op de hoogte gesteld. Op initiatief van de griffiers is een eerste gezamenlijke radenbijeenkomst georganiseerd. Daarbij is het verzoek gekomen om de betrokkenheid van de gemeenteraden bij de totstandkoming van de RES West-Brabant 2030 te verduidelijken. Tevens geeft het recent vastgestelde klimaatakkoord aanleiding om de planning in het plan van aanpak iets te wijzigen.

Met deze brief ontvangt u namens de gezamenlijke wethouders van de betrokken 16 gemeenten nadere informatie over de betrokkenheid van de raden in het proces naar een Regionale Energiestrategie (RES) 2030 voor West-Brabant. Een kopie van deze brief gaat naar de colleges van B&W.

Algemene toelichting betrokkenheid van de gemeenteraden

Formeel zijn de gemeenteraden aan zet bij het vaststellen van de definitieve RES (100%-versie) omdat dit kader stellend beleid is. Daarnaast is in het plan van aanpak vastgelegd dat ook de concept-RES (80%-versie) aan de gemeenteraden ter bespreking en beoordeling wordt voorgelegd. Bovendien worden er verschillende informerende regionale bijeenkomsten georganiseerd voor de gemeenteraden. Daarnaast is worden bij individuele raden ook aparte bijeenkomsten rond de Regionale energiestrategie georganiseerd.

Zowel de griffiers als de wethouders vinden het belangrijk dat alle raadsleden over dezelfde basisinformatie beschikken. Er is een informele samenwerkingsstructuur tussen gemeenten, waterschap provincie en Enexis gevormd. Via deze samenwerking wordt gewerkt aan een set van eenduidige basisdocumentatie voor de regio West Brabant. Individuele gemeenten kunnen voor de eigen raadsbijeenkomsten over de RES hulp krijgen van dit samenwerkingsverband, op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau. Door tevens een wethouder van een andere gemeente aan te laten schuiven, ontstaat er meer inzicht voor de belangen van elkaar. Daarnaast wordt nog gewerkt aan een voorstel hoe we om kunnen gaan met verschillende mogelijke standpunten uit de verschillende raden in relatie tot de vaststelling van de concept RES en de definitieve RES.

Betrokkenheid van gemeenteraden volgens het Plan van Aanpak

De onderstaande *cursieve* tekst is overgenomen uit het Plan van Aanpak:

De Gemeenteraden zullen de RES2030 in 2020 pas definitief vaststellen. Er is een jaar om een plan te maken dat de ambities van de regio laat zien. Het komende jaar willen we de gemeenteraden meenemen in de dynamiek van het proces, betrekken bij belangrijke vraagstukken en voorbereiden op formele besluitvorming. Het streven is een goede balans tussen draagvlak en voortgang en tussen tijdsinzet en 'goed agendabeheer'.

De regio West-Brabant kiest er voor de gemeenteraden ook al in de fase van de concept-RES2030 (Fase 3) nauw te betrekken bij de besluitvorming. Dit wijkt af van de landelijke handreiking, die besluitvorming door gemeenteraden alleen koppelt aan Fase 4, bij de definitieve RES in 2020. De gemeenteraden in West Brabant worden zodoende in 2019 op tenminste vier momenten in het proces betrokken, naast het eventuele verdere overleg in afzonderlijke gemeenteraden zelf.

Datum	Aard	Scope
24 april 2019	Regionale radenbijeenkomst: Informerend	Gezamenlijke informatiebijeenkomst (kick-off) met de gemeenteraadsleden.
5 juni 2019	Regionale radenbijeenkomst: Informerend	Raadsleden krijgen inzicht in de aard en omvang van de opgaven en geven wensen en behoeften mee.
Eind september 2019	Regionale radenbijeenkomst: Informerend	Raadsleden vormen oordeel over bouwstenen en eerste hoofdlijnen van de RES (in de 60% RES). Voorstellen voor aanpassingen worden meegenomen bij het opstellen van de 80% RES2030.
In december 2019 / januari 2020	Gemeenteraden: Besluitvormend	Gemeenteraden nemen besluit over het eerste bod en onderliggende 80%-versie RES2030.

Het eerste moment was een informatieve bijeenkomst op 24 april. De volgende momenten zijn via een gezamenlijke Raadsbijeenkomst Energietransitie in juni en september. Dit zijn bijeenkomsten met een informerend en interactief programma. Leden van de colleges van B&W worden ook uitgenodigd voor deze bijeenkomsten. Het vierde moment is de formele besluitvorming door de (individuele) gemeenteraden over het eerste bod en onderliggende concept c.q. 80%-versie van de RES.

Ook in fase 4, de periode dat we van concept- naar definitief RES gaan, zullen de gemeenteraden worden betrokken. De betreffende bijeenkomsten worden nog gepland. In 2020 wordt de definitieve RES voor vaststelling aan de gemeenteraden aangeboden.

Periodiek, tussen de bijeenkomsten door, worden gemeenteraden door de betrokken wethouders geïnformeerd over de status en voortgang van de RES (bijvoorbeeld via gemeenteraadsinformatiebrieven). Vanuit de RES wordt een programma voor een gemeenteraadsbijeenkomst uitgewerkt, die gemeenten verder zelf organiseren. Het is de verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten om de raadsleden op deze wijze mee te nemen in het proces. Zowel voor de gezamenlijke raadsbijeenkomst als voor afzonderlijke bijeenkomsten per gemeenteraad kan gebruik worden gemaakt van de serious game 'Ruimte en energie West-Brabant'.

Wat gebeurt er met de opbrengst van de regio-raadsbijeenkomsten?

De opbrengst van de bijeenkomsten wordt vastgelegd in een verslag dat wordt gedeeld met de gemeenteraden. De opbrengst wordt verwerkt in de volgende stappen. Zo is op basis van de behoeften van de aanwezige raadsleden op de bijeenkomst in april er voor gekozen om in de bijeenkomst van juni te spreken over randvoorwaarden om te komen tot scenario's of denklijnen.

Gedurende het proces moet telkens blijken wat de behoeften van de gemeenteraden zijn, daarop kan dan de volgende – of een eventuele extra – bijeenkomst worden ingericht. Zo is ook aanvullend op het plan van aanpak een extra gezamenlijke radenbijeenkomst voorzien om de concept RES (80% versie) te bespreken.

Huidige stand van zaken Klimaatakkoord en planning

Op vrijdag 28 juni heeft het kabinet het Klimaatakkoord gepubliceerd. Het actuele nationale planningsschema is bijgevoegd. Daar volgt een aangepaste planning¹ uit voor de RES:

¹ De overall-planning uit het Klimaatakkoord in één oogopslag is te vinden op de volgende pagina.

Datum	Aard	Scope
24 april 2019	Regionale radenbijeenkomst: Informerend	Gezamenlijke informatiebijeenkomst (kick-off) met de gemeenteraadsleden
5 juni 2019	Regionale radenbijeenkomst: Informerend	Raadsleden krijgen inzicht in de aard en omvang van de opgaven en geven wensen en behoeften mee.
2 oktober 2019	Regionale radenbijeenkomst: Informerend	Raadsleden vormen oordeel over de vier verschillende denklijnen. Op basis hiervan worden mogelijke bouwstenen voor de concept RES benoemd.
Januari 2020	Regionale radenbijeenkomst: Informerend	De concept RES wordt gepresenteerd met ruimte voor reflecties vanuit raadsleden, zodat een eerste inzicht in elkaars belangen ontstaat.
Maart 2020	Individuele gemeenteraden: oordeelsvormend	Gemeenteraden nemen een standpunt in over de concept RES2030.
Voor 1 juni 2020	Individuele gemeenteraden: Besluitvormend	Vaststellen concept RES.
Oktober 2020	Gezamenlijke gemeenteraden: Informerend	PBL bepaalt of het totaal aan RESSEN voldoet aan de nationale opgave, zo niet dan volgt een aanvullend opgave per regio.
Voor 1 maart 2021	Individuele gemeenteraden: Besluitvormend	Vaststellen definitieve RES.
Tweejaarlijks na vaststelling van de definitieve RES	Individuele gemeenteraden: Besluitvormend	Monitoring en herijking.

Uit het overzicht blijkt dat de eerste volgende gezamenlijke raadsbijeenkomst is gepland op 2 oktober 2019. Nadere informatie hierover ontvangt u begin september via uw griffie.

Volgens het klimaatakkoord dient medio 2021 het merendeel van de RES verwerkt te zijn in het omgevingsbeleid. Om voldoende voortgang in de uitvoering van plannen te houden, wordt bij verschillende gemeenten ook al gewerkt om aanpassing van het omgevingsbeleid, parallel aan de ontwikkeling van de RES.

